

Nazwa przedmiotu: Improwizacja			
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalny			Rok akademicki: 2021/2022
Kierunek: Instrumentalistyka		Specjalność: Gra na klawesynie	
Forma studiów: stacjonarne II st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obieralny
Forma zajęć: ćwiczenia		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: II/III-IV
Koordynator przedmiotu prof. dr hab. Alina Ratkowska		Wymiar godzin: 30	
Prowadzący zajęcia as. dr Tomasz Soczek			
Cele przedmiotu		Absolwent potrafi w swojej grze zawrzeć elementy improwizacji rozumianej jako przestrzeń poczynsz od odejścia od zapisu nutowego przez stosowanie zdobnictwa, dyminucji i zmian w częściach <i>da capo</i> , poprzez improwizację na schematach basowych i improwizację <i>partimenti</i> , skończywszy na umiejętności improwizacji samodzielnych prostych form. Jest świadomy podstawowych reguł kontrapunktu, struktur harmonicznnych i procesów modulacyjnych i potrafi je zastosować w swojej grze. Zna wpływ praktyki improwizatorskiej na repertuar poszczególnych kompozytorów różnych Szkół Narodowych.	
Wymagania wstępne		<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiadomości teoretyczne i praktyczne z przedmiotu Realizacja basso continuo. 2. Wiadomości teoretyczne i praktyczne z przedmiotu Kontrapunkt z fugą. 3. Prawidłowa technika gry na klawesynie. 4. Znajomość literatury klawesynowej. 	
Kategorie efektów	Numer efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Umiejętności (U)	1	Posiada umiejętności swobodnej improwizacji pozwalające na odejście od zapisu nutowego oraz swobodne kształtowanie i tworzenie muzyki, również na bazie wykonywanego utworu. Ma umiejętność realizacji partii <i>basso continuo</i> .	P7_KLA_U11 (KLA_XX)
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
1. Ćwiczenia harmoniczne mające za zadanie rozwinięcie swobodnego poruszania się w różnych, oddalonych od siebie, tonacjach.			10
2. Zapoznanie się z różnorodnymi formami dyminucji i ich zastosowanie.			8
3. Improwizacja w częściach <i>da capo</i> .			2
4. Improwizacja na określonych schematach basowych.			4
5. Improwizacja w stylu preludium niemenurowanego.			2
6. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej (pkt.1-4) w konkretnych utworach kompozytorów różnych Szkół Narodowych			4
Rozwinięcie treści programowych:			
Ćwiczenia harmoniczne i kontrapunktyczne:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja basów nieocyfrowanych z naciskiem na prawidłową realizację zwrotów kadencyjnych, 2. Podstawy dwugłosowego kontrapunktu <i>nota contra notam</i> i w gatunkach. 3. Modulacje diatoniczne i chromatyczne. 			
Dyminucje:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyminucje w jednym głosie według Diego Ortiza. 2. Dyminucje struktur wielogłosowych (w dwóch głosach, pozorna polifonia, <i>stile brisé</i>) 			
Improwizacja na schematach basowych:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wariacje na renesansowych i barokowych schematach (np. <i>Passamezzo antico</i>, <i>Passamezzo moderno</i>, <i>La Folia</i>, <i>Chaconne</i>) 2. Realizacja <i>partimenti</i>. 			
Improwizacja swobodna:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Preludium niemenurowane. 2. Swobodna fantazja według C.P.E. Bacha. 			
Zastosowanie wiedzy z zakresu improwizacji w konkretnych utworach:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Improwizacja w częściach <i>da capo</i>. 2. Dobór środków dyminucyjnych i ornamentacji właściwych względem stylu konkretnego kompozytora. 			
Program na zaliczenie po III semestrze: Improwizacja na schemacie basowym oraz wybrane ćwiczenia harmoniczno-kontrapunktyczne			

Program na egzamin po IV semestrze: Program o czasie trwania ok. 10 minut zawierający swobodną fantazję oraz utwór z literatury z zastosowaniem środków zdobniczych i dyminucji.			
Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład konwersatoryjny, 2. praca indywidualna, 3. analiza tekstów źródłowych, literatury przedmiotowej i przykładów muzycznych, 4. wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego przedmiot. <p>Wybór metod kształcenia dostosowywany jest do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta.</p>		
Metody weryfikacji efektów uczenia się	Metoda	Numer efektu uczenia	
	1. egzamin (standaryzowany)	1	
	2. zaliczenie	1	
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI			
Numer efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4	1,2
Warunki zaliczenia	<p>Frekwencja na zajęciach, dopuszczalne 20% nieusprawiedliwionych nieobecności. Po III semestrze zaliczenie – wykonanie programu złożonego z improwizacji zgodnego z treściami programowymi podczas zajęć w obecności prowadzącego przedmiot. Po IV semestrze egzamin – wykonanie programu egzaminacyjnego wykonanie programu złożonego z improwizacji zgodnego z treściami programowymi w obecności komisji egzaminacyjnej.</p> <p>Skala ocen: A+/celujący/24-25 pkt. A /bardzo dobry/21-23 pkt. B /dobry plus/19-20 pkt. C /dobry/16-18 pkt. D /dostateczny plus 13-15 pkt. E /dostateczny 10-12 pkt. F /niedostateczny 0-9 pkt.</p>		
Rok	I		II
Semestr	I	II	III IV
ECTS	-	-	2 2
Liczba godzin	-	-	15 15
Rodzaj zaliczenia	-	-	zaliczenie egzamin
Literatura podstawowa			
<p>Bach, Carl Philipp Emmanuel, <i>Versuch über die wahre Art das Klavier zu spielen</i>, 2 t., Berlin 1753, 1762; <i>O prawdziwej sztuce gry na instrumentach klawiszowych</i>, Joanna Solecka, Martin Kraft (tłum.), Astraia, Kraków 2017</p> <p>Bailey, Derek, <i>Improvisation. Its Nature and Practice in Music</i>, Boston 1993</p> <p>Bouquet, Pascale, Rebours, Gérard, <i>50 standards renaissance & baroque avec variantes, exemples & conseils pour jouer & improviser sur tous instruments</i>, Éditions J.M. Fuzeau, Courlay 2006</p> <p>Dupré, Marcel, <i>Cours Complet d'Improvisation à l'Orgue</i>, 2 t., Alphonse Leduc, Paryż 1926</p> <p>Frescobaldi, G., <i>Wstęp</i>, [w:] <i>Il Primo libro di Toccate e Partite d'Intavolatura di Cembalo</i> 1615</p> <p>Ortiz, Diego, <i>Tratado de glosas</i>, Rzym 1553; Max Schneider (red.), Kommissionsverlag Leo Liepmannssohn, Berlin 1913</p> <p>Wybrany traktat o dyminucji, np. Ganassi, Silvestro, <i>Opera intitulata fontegara</i>, Wenecja 1535; Hildemarie Peter (red.), Dorothy Swainson (tłum.) Robert Lienau Musikverlag, Frankfurt nad Menem 1956</p>			
Literatura uzupełniająca			
<p>Arnold, Franck Thomas, <i>The Art of Accompaniment form a Thorough-bass as Practised in the XVIIth & XVIIIth Centuries</i>, 2 t., Dover Publications, Nowy Jork 1965,</p> <p>Ferand, E., <i>Die Improvisation in der Musik. Eine Entwicklungsgeschichte und psychologische Untersuchung</i>, Rhein-Verlag, Brno 1938</p> <p>Olszewski, Wojciech Kazimierz, <i>Sztuka improwizacji jazzowej</i>, PWM, Kraków 2012</p>			

Santa Maria, Tomás de, *Arte de Tañer Fantasia*, 2 t., Valladolid 1565**KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA**

Zajęcia dydaktyczne	30	Praca własna z literaturą	10
Przygotowanie się do zajęć	30	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	20
Łączny nakład pracy w godzinach	100	Łączna liczba ECTS	4

Możliwości kariery zawodowej

- Przygotowanie do podjęcia kształcenia na studiach doktoranckich,
- Przygotowanie do solowej i zespołowej działalności koncertowej.

Ostatnia modyfikacja opisu przedmiotu

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
23.09.2021	Tomasz Soczek	Cały dokument